Gemeente Haarlem

Raadsstuk

Onderwerp Agenda voor de Sport 2020+	
Nummer	2020/915663
Portefeuillehouder	Snoek, M.
Programma/beleidsveld	1.1 Onderwijs en sport
Afdeling	JOS
Auteur	Lems, M.
Telefoonnummer	023-5114514
Email	mlems@haarlem.nl
Kernboodschap	In de Agenda voor de Sport 2020+ staat het sportbeleid voor de komende jaren beschreven. De vernieuwde Agenda is gebaseerd op de uitgangspunten van het sportbeleid van de voorgaande tien jaren (Agenda voor de Sport periode 2010 – 2014 en 2015 – 2019). Zonder de rode draad van het voorgaande sportbeleid te wijzigen, zijn op basis van een herijking de uitgangspunten van het sportbeleid van de afgelopen tien jaar aangescherpt en accentverschuivingen aangebracht. Hiermee wordt ingespeeld op de nieuwe ontwikkelingen in het sportlandschap. In de nota zijn de thema's geactualiseerd. Net als in de voorgaande jaren wordt geïnvesteerd in de sportaccommodaties, het versterken van de sportverenigingen, sportstimulering voor jeugd en (inactieve) volwassenen, het benutten van de kracht van sport binnen het sociaal domein en talentontwikkeling. Daarnaast komt er meer aandacht voor nieuwe vormen van sport en bewegen, het stimuleren en benutten van netwerken, het inspelen op de belevingswereld van de inwoner, lerend beleid (feedback & verbetercyclus) en een positief en veilig sportklimaat. Hiermee wordt ook invulling gegeven aan de Motie 11.3 'Gelijke behandeling in de sport' (2015/136817).
Behandelvoorstel voor commissie	De commissie Samenleving wordt verzocht advies te geven aan de raad over het voorstel van het college in paragraaf 2 en over de wijze van agendering van het raadsstuk in de raadsvergadering.
Relevante eerdere besluiten	- Agenda voor de Sport 2015-2019 (2014/450652) - Agenda voor de Sport 2010-2014 (2009/149542) - Integraal uitvoeringsplan sportaccommodaties 2018 – 2028 'Sport aan zet' (2018/15838) - Tussenrapportage Agenda voor de Sport 2015-2019 (2017/242352) - Informatienota 'Verklaring gelijke behandeling in de sport (2019/808206) - Motie 11.3 'Gelijke behandeling in de sport' (2015/136817)

Besluit College d.d. 6 oktober 2020	1. Het college stelt het voorstel aan de raad vast. De secretaris, de burgemeester,
Besluit Raad d.d. ...26 NOV 2020 (wordt ingevuld door de griffie)	De raad der gemeente Haarlem, Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders, Besluit: 1. De nota Agenda voor de Sport 2020+ *als volgt geamendeerd vast te stellen:* *1)Aanvulling (dikgedrukt) op pagina 18:* *Speerpunt 5 Positief sportklimaat bij sportverenigingen* *Een sociaal, veilig en positief sportklimaat wordt gestimuleerd bij sportverenigingen en -accommodaties, zodat inwoners veilig en met plezier kunnen sporten. Doel is dat op de sportverenigingen in Haarlem alle personen respectvol en gelijkwaardig behandeld worden en discriminatie op welke grond dan ook wordt verworpen. Verenigingen accepteren geen grensoverschrijdend gedrag zoals pesten, agressie en seksuele intimidatie. Als Regenboogstad zet de gemeente Haarlem zich actief in voor de acceptatie van LHBTI+ in de sport.* *2)Aanvulling extra bullit onder "Hoe wordt dit bereikt?" op pagina (18 en)19* • *Sportsupport ondersteunt, in samenwerking met de regenboogpartners, sportverenigingen om LHBTI+-vriendelijker te worden. Hiertoe geeft Sportsupport expliciet aandacht in haar reguliere plannen en rapportage aan de gemeente.* De griffier, de voorzitter,

1. Inleiding

In de Agenda voor de Sport 2020+ staat het sportbeleid voor de komende jaren beschreven. De vernieuwde Agenda is gebaseerd op de uitgangspunten van het sportbeleid van de voorgaande tien jaren (Agenda voor de Sport periode 2010 – 2014 en 2015 – 2019). De uitgangspunten uit deze agenda's zijn namelijk grotendeels actueel. Partners uit de sport, onderwijs, zorg en welzijn uiten zich

positief over het (huidige) sportbeleid. Daarnaast heeft Haarlem binnen haar beleid aandacht voor alle landelijke speerpunten voor de sport zoals benoemd in het recentelijke afgesloten Nationaal Sportakkoord. Uit de Rapportage Sport 2018 van het Sociaal Cultureel Planbureau blijkt wel dat het sportlandschap in Nederland altijd in beweging is en behoeften en voorkeuren van (sportende) inwoners veranderen. Nieuwe vormen van sport worden populairder en flexibiliteit in bijvoorbeeld tijdstip en plaats wordt belangrijker.

Zonder de rode draad van het voorgaande sportbeleid te wijzigen, zijn op basis van een herijking de uitgangspunten van het sportbeleid van de afgelopen tien jaar aangescherpt en accentverschuivingen aangebracht. Hiermee wordt ingespeeld op de nieuwe ontwikkelingen in het sportlandschap. In de nota zijn de thema's geactualiseerd. Net als in de voorgaande jaren wordt geïnvesteerd in de sportaccommodaties, het versterken van de sportverenigingen, sportstimulering voor jeugd en (inactieve) volwassenen, het benutten van de kracht van sport binnen het sociaal domein en talentontwikkeling. Daarnaast komt er meer aandacht voor nieuwe vormen van sport en bewegen, het stimuleren en benutten van netwerken, het inspelen op de belevingswereld van de inwoner, een positief en veilig sportklimaat en lerend beleid (feedback & verbetercyclus).

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

1. De nota Agenda voor de Sport 2020+ vast te stellen.

3. Beoogd resultaat

1. Alle Haarlemmers kunnen sporten en bewegen in de buurt.
2. Een toegankelijke, duurzame, uitdagende en kwalitatief goede sportinfrastructuur.
3. Krachtige en vitale sportverenigingen en sportaanbieders.
4. Een positief en veilig sportklimaat op de sportverenigingen en – accommodaties.

4. Argumenten

4.1. Dit besluit past in het ingezet beleid binnen programma 1.1 Onderwijs en sport en het coalitieprogramma Duurzaam Doen.

De doelstellingen genoemd in de Agenda voor de Sport 2020+ dragen bij aan programma 1 'maatschappelijke participatie' binnen het beleidsveld Onderwijs en Sport: 'Meer Haarlemmers sporten en bewegen' en 'Voldoende onderhouden onderwijs- en sportvoorzieningen'. Tevens sluit de Agenda aan bij de ambitie uit het coalitieprogramma Duurzaam Doen, waarin staat dat Haarlem een duurzame, sociale en toekomstbestendige stad wil zijn, die stappen zet in de richting van een circulaire economie en waarin iedereen kan meedoen.

4.2. Draagvlak voor de Agenda voor de Sport 2020+ vanuit de stad.

De nota is tot stand gekomen in samenspraak met de verschillende klankbordgroepen voor de sport (binnen-, buiten-, zwem- en topsport) en de uitvoeringspartners SportSupport en SRO. Ook hebben de participatieraad en verschillende beleidsafdelingen input gegeven. Daarnaast zijn de

participatiebijeenkomsten voor het Haarlems Sportakkoord[1] als belangrijke bron gebruikt. Meer dan 80 organisaties vanuit sport, onderwijs, welzijn en zorg zijn betrokken geweest bij de totstandkoming van dit akkoord. In de nota wordt bij elk thema verwezen naar de samenhang met het Haarlems Sportakkoord.

4.3 Binnen de nieuwe nota blijft het goede van het voorgaande sportbeleid behouden en wordt verder aangescherpt.
Uit de herijking blijkt dat het sportbeleid in de afgelopen jaren vrij consistent is. Het Haarlemse sportbeleid richtte zich in de voorgaande Agenda's voor de Sport op het mogelijk maken van sporten en bewegen voor iedere Haarlemmer. Om dit mogelijk te maken investeerde de gemeente zowel in sportaccommodaties (Agenda voor Sport 2010-2014) als het stimuleren van het gebruik hiervan (Agenda voor Sport 2015-2019). Dit uitgangspunt en de bijbehorende visie/missie zijn nog steeds actueel. De thema's sportaccommodatie- en sportstimuleringsbeleid zijn in de Agenda voor de Sport 2020+ geïntegreerd en er is een meer integrale visie op deze twee thema's ontwikkeld. De gemeente gaat het gebruik van accommodaties monitoren en verzamelt informatie over het huidige en gewenste gebruik van de sportvereniging en sporters. Ook wordt gevraagd aan de verenigingen of zij tevreden zijn met het gebruik van de accommodatie vanuit maatschappelijk perspectief, oftewel het rendement waar het gaat om het sociaal en fysiek activeren van inwoners. Waar nodig wordt samen met de sportverenigingen en de uitvoeringsorganisaties (SRO en SportSupport) onderzocht op welke manier de accommodatie nog beter kan bijdragen aan het in beweging krijgen van inwoners. Bijvoorbeeld door de accommodatie ook geschikt te maken voor nieuwe en andere vormen van sport en bewegen en/of alternatieve beheersvormen (parkmanagement) van de accommodatie. Door de afstemming tussen sportaccommodatie- en sportstimuleringsbeleid wordt de sportieve infrastructuur geoptimaliseerd.

4.4 De sterke sportinfrastructuur blijft behouden door duurzaam, toegankelijk, betaalbaar, duidelijk en uitdagend sportaccommodatiebeleid en gericht sportstimuleringsbeleid.
Door middel van duurzaam, toegankelijk, duidelijk en uitdagend sportaccommodatiebeleid realiseert de gemeente Haarlem een diverse en duurzame sportinfrastructuur (accommodaties en sportaanbieders) voor álle inwoners, afgestemd op hun behoeften. Gestreefd wordt naar toegankelijke, bereikbare en duurzame sportaccommodaties. Door deze solide basis worden de (frequente) sporters in de gelegenheid gesteld om te sporten en bewegen. Deze inwoners kunnen vaak zelf hun weg vinden en hier is geen extra inzet voor nodig. Door gericht sportstimuleringsbeleid worden de inactieve inwoners verleid om te gaan sporten en bewegen. Het inspelen op motieven en wegnemen van praktische, financiële, mentale en sociale drempels van deze inwoners is hierbij

[1] *De minister van Sport (ministerie van VWS), de gemeenten (Vereniging Sport en Gemeenten) en de sportbonden (NOC*NSF) hebben in 2019 samen met de provincies, tal van maatschappelijke organisatie en bedrijven een Nationaal Sportakkoord gesloten. Het Haarlems Sportakkoord is een lokale uitwerking van dit nationale akkoord.*

belangrijk. Speciale aandacht blijft voor jeugd, mensen met een beperking, mensen met een laag inkomen en (kwetsbare) inactieve volwassenen. Verder wordt gestreefd naar vitale sportverenigingen die in staat zijn om in te spelen op motieven en belemmeringen van huidige én potentiele leden en maatschappelijke vraagstukken in de stad. Zoals het bevorderen van de gezondheid van mensen, de sociale cohesie in een wijk te versterken en het tegengaan van eenzaamheid onder ouderen. Vanuit investeringen in de breedtesport ontstaan steeds meer talenten in verschillende sporten.

4.5 Meer met sport mogelijk vanuit een solide basis.
De afgelopen jaren is binnen het sportbeleid meer focus op sport in het sociaal domein gekomen. Gebleken is dat op het moment dat de sportinfrastructuur (accommodaties en sportverenigingen) sterk genoeg is, deze ook een bijdrage kan leveren aan het realiseren van de ambities van andere beleidsterreinen en maatschappelijke partners. De sportieve infrastructuur staat als gevolg van de veranderde behoefte van de inwoners (consument) onder druk. Om de unieke sportinfrastructuur te behouden voor de stad, moeten de sportverenigingen en de accommodaties zich aanpassen aan deze veranderende behoefte. In de nieuwe Agenda van de Sport komt daarom weer meer aandacht voor de kern van het sportbeleid; het versterken van de accommodaties en de sportverenigingen. Vanuit deze sterke basis kan vervolgens samenwerking gerealiseerd worden tussen sport en andere beleidsterreinen, om de kracht van sport en bewegen optimaal in te zeten. Een belangrijke voorwaarde is dat deze beleidsterreinen dan ook gaan participeren en investeren. Alleen op basis van een gedeelde verantwoordelijkheid (integrale aanpak) kunnen succesvol mensen met complex op te lossen (beweeg-) achterstanden in beweging worden gebracht.

4.6 Een positief en veilig sportklimaat is belangrijk en wordt gestimuleerd.
Speerpunt binnen de Agenda voor de Sport 2020+ is het stimuleren van een sociaal, veilig en positief sportklimaat op de sportverenigingen en -accommodaties, zodat inwoners veilig en met plezier kunnen sporten. Sportverenigingen worden ondersteund bij het implementeren van beleid op dit gebied, het aanstellen van vertrouwenspersonen en het screenen van trainers en/of vrijwilligers aan de hand van een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG). Een positief en veilig sportklimaat wordt door SportSupport tijdens ondersteuningstrajecten en de individuele jaargesprekken met de sportverenigingen besproken. SportSupport biedt cursussen, trainingen en informatieavonden op dit gebied aan voor het bestuur, trainers en coaches van de sportverenigingen. Ook is positieve sportcultuur een pijler binnen het Haarlemse Sportakkoord. Vanuit het Sportakkoord wordt het project 'Sportpedagoog' uitgerold op verschillende voetbalverenigingen. Goede voorbeelden van verenigingen worden gedeeld en via de media wordt hier jaarlijks aandacht aan geschonken. Doel is dat op de sportverenigingen in Haarlem alle personen respectvol en gelijkwaardig behandeld worden en discriminatie op welke grond dan ook wordt verworpen. Verenigingen accepteren geen grensoverschrijdend gedrag zoals pesten, agressie en seksuele intimidatie. Door een veilig en positief sportklimaat als speerpunt op te nemen in de nieuwe sportnota, wordt gelijkheid in de sport binnen

het sportbeleid geborgd. De motie 11.3 'Gelijke behandeling in de sport' (2015/136817) wordt hiermee afgedaan.

4.7 Effectiever sportstimuleringsbeleid door een helder beleidskader (basisprincipes) en lerend beleid.
Buurtsportcoaches, SportSupport en SRO spelen een belangrijke rol in het sportstimuleringsbeleid. Uit de herijking en het 213a-onderzoek Combinatiefunctionarissen in Haarlem bleek dat er bij de uitvoeringsorganisaties (SportSupport en SRO) en de buurtsportcoaches behoefte is aan een helder beleidskader inclusief scherp geformuleerde doelstellingen. Een kader waarbinnen zij vervolgens de vrijheid krijgen om het sportbeleid uit te voeren, te evalueren en bij te stellen. Om de uitvoering te kunnen evalueren en bij te stellen is in de Agenda voor Sport 2020+ aandacht voor monitoring, feedback en evaluatie met de methode lerend beleid (feedback & verbetercyclus). Door dynamische beleidsvorming wordt de betrokkenheid van organisaties (en inwoners) bij de uitvoering van het sportbeleid vergroot. Daarnaast wordt in de Agenda voor de Sport 2020+ het beleidskader geconcretiseerd aan de hand van twee basisprincipes: *'Inwoner (sporter) centraal' en 'Netwerkvorming'.* Door het toepassen van deze principes wordt de uitvoering van het sportbeleid effectiever en efficiënter. Binnen de aanpak wordt gekeken naar de belemmeringen die bewoners ervaren om te gaan sporten en bewegen. Dit in samenwerking met (maatschappelijke) organisaties die de doelgroep kennen en kunnen binden.

5. Risico's en kanttekeningen
Voor het bereiken van de doelstellingen opgenomen in de Agenda voor de Sport zijn de sportverenigingen de belangrijkste partner. Het succes is mede afhankelijk van de organisatiekracht van de sportverenigingen. Deze organisatiekracht staat onder druk als gevolg van een tekort aan vrijwilligers (bestuursleden, trainers, coaches) en inkomsten. In de nieuwe Agenda voor de Sport wordt daarom extra ingezet op verenigingsondersteuning vanuit SportSupport.

6. Uitvoering
Op basis van de visie en de thema's opgenomen in de nota worden plannen van aanpak opgesteld door de uitvoeringsorganisatie SRO, SportSupport en de buurtsportcoaches. In deze plannen van aanpak worden (micro) indicatoren opgenomen. Voor het verzamelen van de informatie op micro niveau gaat de gemeente Haarlem deelnemen aan de pilot van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport om door middel van een nieuwe monitoringstool de buurtsportcoaches te ondersteunen bij het verzamelen van de noodzakelijke informatie en feedback om een verbeterplan te kunnen opstellen. Hogeschool InHolland is onderdeel binnen de pilot. Studenten worden onder andere ingezet voor het verzamelen van de informatie. Deze informatie is de basis voor het lerend beleid waarmee buurtsportcoaches en uitvoeringsorganisatie hun werkwijze kunnen analyseren, verbeteren en verantwoorden. Op basis van het Lerend beleid (feedback & verbetercyclus) wordt jaarlijks indien nodig de uitvoering van het sportbeleid bijgesteld.

7. Bijlage

Bijlage 1: Agenda voor de Sport 2020+